

ความหลากหลายของกะเทยในสังคมไทย¹

เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา

เลขานุการศูนย์ข้อมูลความหลากหลายทางเพศแห่งประเทศไทย²

1

ความนำ

ฉัน ได้มีโอกาสพูดคุยกับพี่เก๋ณที ธีระ โรจนพงษ์ ผ่านโทรศัพท์กระทั่งได้รับข่าวว่า พี่ที่วางแผนจัดงานเสวนาเรื่องกะเทยไม่ใช่ผู้หญิง ไม่ต้องสวयบั้งแบบนางงาม ฉันรู้สึกเห็นพ้องต้องคัวยและสนใจที่จะร่วมแลกเปลี่ยนความเห็นในงานดังกล่าว กระทั่งแสวงหาผู้เข้าร่วมงานจนได้ ก่อนเริ่มงานหนึ่งวัน ฉันส่งเสียงบอกกล่าวกับพี่ที่ว่าถึงเชียงใหม่แล้ว และแลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับประเด็นเสวนาอีกเล็กน้อย พี่ทืบอกว่าเห็นด้วยกับเพื่อนที่ทักถามเกี่ยวกับชื่องานว่า แปลว่าผู้หญิงต้องสวयบั้งแบบนางงามหรือ เราจึงจัดแจงทำชื่องานให้ชัดเจนว่า กะเทยไม่ใช่ผู้หญิง และกะเทยก็ไม่จำเป็นต้องสวयบั้งแบบนางงาม ส่วนตัวฉันยังคงเดิมอีกนึคว่า กะเทยไม่ใช่ผู้หญิง แม้จะสวยบั้งแบบนางงาม อีกเสียงหนึ่งของชายรักชายที่ได้ยินชื่องาน ขอเดิมอีกนึคว่า กะเทยไม่ใช่ผู้หญิง แล้วถ้าสวยบั้งกว่านางงามละ อะ แปลว่าชื่องานที่พี่นึคคิดขึ้นมาเนี้ ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความเห็นอย่างคึกคักตั้งแต่งานยังไม่ได้เริ่มเลย

2

Sex is something between your legs, while gender is something between your ears.

นี่คือประโยคแรกที่ฉันใช้เริ่มต้นนำเสนอความเห็นของฉันบนเวที แม้จะจำที่มาไม่ได้ แต่มันประทับใจฉันทุกครั้งที่ได้พูดและบอกผู้ร่วมเสวนาว่ามาร่วมเดิมข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นเพศตรงกลางระหว่างหูสองข้างกันเถอะ ซึ่งวันนี้สาระเกี่ยวกับความเป็นเพศที่ฉันอยากบอกคือ เราอาจเข้าใจว่ากะเทยอยากเป็นผู้หญิงซึ่งนั่นแปลว่าเข้าใจกะเทยเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจต่อไปคือ กะเทยไม่ได้มีแบบเดียว และน่าจะดีที่คนทั่วไปจะได้รับฟังเรื่องความหลากหลายในความเป็นกะเทย

3

หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะอธิบายกะเทยจากความเป็นผู้หญิง

เพราะกะเทยคือคนกลุ่มหนึ่งที่ใช้ความเป็นหญิงด้วย และหากสมมุติให้พิักจุดเริ่มจากความเป็นหญิง (Femininity) ตามความหมายทั่วไป แล้วใส่ใจในเรื่องสำนึกเกี่ยวกับความเป็นตัวคน (Self-consciousness)

ผู้ที่ขึ้นถัดจากหญิงที่มีมดลูกแต่กำเนิดคือกะเทยแปลงเพศ (Post-operated transgender) ซึ่งเคยถูกนิยามว่าเป็นชายด้วยอวัยวะเพศ เธออาจแสดงกริยาแบบสตรีจากสำนึกเกี่ยวกับตัวตนของเธอ และผ่าตัดแปลงเพศ แต่ไม่ได้แปลว่าเธออยากเป็นผู้หญิงเสมอไป การแปลงเพศอาจเป็นยุทธศาสตร์ให้เธอเข้าใจความสวยเหมือนผู้หญิง ซึ่งความสวยอาจนำไปสู่เป้าหมายอื่นๆ ได้

¹ บทความประกอบการเสวนาเรื่องกะเทยไม่ใช่ผู้หญิง& ไม่ต้องสวยบั้งแบบนางงาม, 14 กันยายน 2551 ณ โรงแรมรอยัลเพนนิงฮิลล์ เชียงใหม่, การเข้าร่วมเสวนาครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณการเดินทางโดยมูลนิธิไชนริค เบิลส์, และต้องขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมกับการเสวนาด้วย

² www.tqrc.org

กะเทยสาวยังไม่แปลงเพศ (Pre-operating transgender) เธออาจแต่งกายเหมือนผู้หญิง แต่ยังไม่ได้ผ่าตัดแปลงเพศด้วยเหตุผลส่วนตัวหรือข้อจำกัดบางอย่าง

กะเทยสาวไม่แปลงเพศ อาจเทียบเคียงได้กับ Transvestite หรือ Drag ในสังคมตะวันตก, เธออาจจะอยากสวยเหมือนผู้หญิงแต่ไม่อยากเป็นผู้หญิง บางคนอาจมีความสุขที่จะใช้ชีวิตโดยมีอวัยวะเพศแบบผู้ชาย จึงปฏิเสธการผ่าตัดแปลงเพศ

สาวเสียบ ฉันเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Penetrating-girl, เธออาจจะคิดเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นชาย หรือ ไม่ใช่ผู้หญิง ไม่ใช่ผู้ชาย เธออาจแต่งกายเป็นผู้หญิง เพื่อดึงดูดเพศชายหรือเพื่อความพอใจส่วนตัว แต่ยังไม่ใช้วิธีอวัยวะเพศแบบชายเพื่อความสุทางเพศ

กะเทยชาย อาจแต่งตัวเป็นผู้ชาย แต่อาจคิดเกี่ยวกับตนเองว่า ไม่ใช่ผู้หญิง ไม่ใช่ผู้ชาย เธออาจแสดงกริยาเหมือนหญิง และในโอกาสพิเศษอาจแต่งหญิง

ทั้งหมดข้างต้นนี้คือกะเทย 5 แบบที่แตกต่างกัน เป็นความพยายามของฉันที่พยายามแยกแยะและอธิบายกะเทยให้คนทั่วไปนึกภาพออก หลังจากสังเกตการณ์ในโรงโชว์คาบaretขนาดใหญ่ในเมืองพัทยา สมัยทำวิทยานิพนธ์ปริญญาโทการพัฒนาศักดิ์³

4

ประเด็นที่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแปลงเพศ

“เฉาะ” เป็นภาษากะเทยคำหนึ่งที่อยู่ถึงการแปลงเพศ และสาระที่ขกมาเล่าต่อไปนี่ ได้มาจากการร่วมวงคุยเรื่องเฉาะ ในงานเสวนาวิชาการเรื่อง การผ่าตัดแปลงเพศกับผลกระทบต่อสุขภาพ อาจารย์หมอได้ชี้สาระสำคัญของการแปลงเพศชายเป็นผู้หญิงว่า แบ่งออกเป็นสองส่วนที่ไม่ใช่อวัยวะแสดงเพศ เช่น การเลื่อนแนวผมให้ต่ำลง, การลดโหนกคิ้ว, การตัดมุมคาง กระทั่งการลดขนาดลูกกระเดือก อีกส่วนที่สำคัญมากนั่นคือการผ่าตัดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอวัยวะแสดงเพศอย่างการเสริมเต้านม และการผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะเพศ

หลังจากรับรู้ข้อมูล ฉันรู้สึกกลางแกลงใจหลายข้อ เช่นส่วนที่ไม่เกี่ยวกับอวัยวะแสดงเพศนั้นต้องทำด้วยหรือ, ได้ชี้แจงผลเสียที่จะตามมาหรือไม่ ฉันนึกถึงเพื่อนกะเทยที่พัทยาที่อาจยึดติดกับความหมายของผู้หญิงว่าต้องมีลูกกระเดือกและอายุทุกครั้งที่ได้โดยสารรถสองแถว แต่หลังจากตัดสินใจผ่าตัดลูกกระเดือกกลับต้องอายุและขาดความมั่นใจเพิ่ม เพราะมีรอยแผลเป็นนูนแดงและเห็นชัดมาก โดยเฉพาะเวลาที่เธอแสดงคาบaretบนเวทีแล้วถูกสปอตไลท์ส่อง

เพื่อนอีกคนหลงเชื่อคำโฆษณาแบบปากต่อปาก ตัดสินใจไปผ่าตัดเส้นเสียงแล้วเกิดข้อผิดพลาดจนเสียงแหบแห้ง แม้ว่าเธอจะสวยแต่แน่นอนว่าข้อจำกัดตรงนี้อาจทำให้เธอขาดความมั่นใจที่จะเข้าไปถึงทรัพยากรอีกหลายอย่าง

ฉันคิดว่า กะเทยต้องตระหนักด้วยว่าพรสวรรค์ พรแสวง และความเป็นมืออาชีพของคนนั้นมีอยู่ เรื่องของภาพลักษณ์ภายนอกนั้นใช้เทคนิคการแต่งหน้าเสริมจุดเด่นเอาได้ เช่นเมคอัพอาร์ตีสชื่อดังของไทย ก็อาจจะไม่ได้มีรูปหน้าที่เพอร์เฟกต์ หรือเรื่องของเสียง กะเทยหลายคนก็ใช้เสียงเป็นจุดเด่นทำมาหากินได้โดยไม่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีการแพทย์

เรื่องของหน้าอกหน้าใจและวาทกรรมความสวย, ความเป็นหญิง ที่ว่า หน้าอก (ใหญ่) คือสัญลักษณ์ของผู้หญิง (เซ็กซี่) นั้น ทำให้กะเทยทำมาหากินได้ยากขึ้น โดยลึกลับไปว่าแกตัวจะเป็น โรคปวดหลังไหม- - โดยส่วนตัวยังไม่เคยเห็นกะเทย

³ เปรมปริดา ปราโมช ณ อยุธยา (2549). กะเทยเชียงใหม่. กรุงเทพฯ: สนพ. มติชน. 248 น. (ISBN: 974-323-735-6) - - ปรึบจากวิทยานิพนธ์เรื่องการช่วงชิงอัตลักษณ์ “กะเทย” ในงานคาบaretโชว์, ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตการพัฒนาศักดิ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นมใหญ่ไปวิ่งออกกำลังกายตามสวนสาธารณะ จุดนี้ขอทราบจากผู้เชี่ยวชาญด้านศัลยกรรมเสริมทรวงอกร่วมแบ่งปันข้อมูลว่ามาตรฐานจุดสมดุลระยะห่างร่างกายและสิ่งสร้างบนร่างกายเป็นอย่างไร

ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมเรื่องแปลงเพศให้มีจุ่มจิมลึกไม่เกิน 4 นิ้ว เป็นข้อมูลที่ได้อินแล้วชวนให้สงสัยเพราะเท่าที่เคยได้อินเพื่อนผู้ชายอวดอ้างขนาดของตน หลายคนบอกว่า “โล้กพีบีก” หรือ “7 up” บ้าง แต่จุ่มจิมที่มีโอกาสสูงว่าต้องใช้คู่กับจุ่มนั้นถ้าได้มาลึกแค่ 4 นิ้วแล้วจะเหมาะกับการใช้งานไหม

แม้แต่ผู้หญิง ที่ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์บอกว่าจุ่มจิมของเธอยืดหยุ่นได้โดย “ธรรมชาติ” ยังคงกลางแกลงใจเกี่ยวกับข้อมูลเรื่องความลึกของจุ่มจิม สาวตะวันตกส่งเมลถามผู้รู้ว่า

Q: I was wondering about the depth of the vagina. I've read statistics that say that the average vagina is only 3 to 4 inches deep. This seems way too small to me, since the average penis is considerably longer than that. Wouldn't that mean that most penises would crash into the cervix repeatedly during intercourse?

A: The vagina has the capacity to expand, during childbirth, during intercourse to accommodate a penis. “The genitals, like any other part of the body will vary from person to person. Vaginas are all different shapes and sizes. The width and length of the vagina will vary from one woman to another, so there is no real set appearance or size, as everybody is different.”

สาวเจ้าไม่คิดว่า 4 นิ้วของจุ่มจิมจะเหมาะกับขนาดจุ่ม, ซึ่งผู้รู้บอกให้คำนึงถึงความยืดหยุ่นของจุ่มด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ผู้รู้ชี้ให้เห็นว่าอวัยวะเพศก็เหมือนส่วนอื่นของร่างกายที่ต่างกัน ไปขึ้นกับบุคคล ดังนั้น การตั้งขนาดมาตรฐานไว้ก่อนแปลงเพศสร้างจุ่มให้กะเทยอาจเกิดปัญหาได้และจุ่มกะเทยอาจไม่ยืดหยุ่น

การแปลงเพศก่อปัญหาให้กะเทยมาแล้วในอดีต กะเทยที่แปลงเพศในช่วงสิบปีที่แล้ว บางคนมีแต่แคมนอกไม่มีแคมใน บางคนถูกแพทย์ตัดอวัยวะเพศชายออกไปแบบที่ไม่แนบเนียนพอที่จะตกแต่งให้เป็นเม็ดละมุด (Clitoris) ที่กลมกลืนกับของผู้หญิง อีกทั้งแพทย์ยังไม่ได้รักษาเส้นประสาทรับความรู้สึกทางเพศ หรือเส้นสองสติงเอาไว้ให้ ซึ่งกรณีนี้ภาษากะเทยเรียกว่า “มีตอและไม่ฟิน” นอกจากกะเทยคนนั้นจะเข้าไม่ถึงความสุขทางเพศแล้ว หากเธอต้องการที่จะแปลงเพศเพื่อไปค้าร่างกาย เธอก็เข้าไม่ถึงลูกค้าชั้นดี เพราะมีเครื่องเพศที่ไม่แนบเนียน และหากเธอต้องการแปลงเพศเพื่อหาใช้ชีวิต เธอก็อาจเข้าไม่ถึงครอบครัวที่สุขสันต์ทั้งชีวิตทางสังคมและชีวิตทางเพศ เพราะคู่ของเธออาจมีข้ออ้างในการออกไปแสวงหาคนที่ม่ีเครื่องเพศที่พร้อมกว่า

ขณะที่การแปลงเพศจากอวัยวะเพศชายให้กลายเป็นหญิงยังมีข้อจำกัดอยู่ ค่าใช้จ่ายสูง และอาจยังไม่สามารถสนองความพอใจของผู้ที่จะแปลงเพศด้วยวิธีนี้ได้ แพทย์ผู้ทำการผ่าตัดได้ออกแบบการแปลงเพศแนวใหม่ แต่ยังไม่สามารถรับประกันเรื่องสุขภาพในระยะยาวได้ นั่นคือ วิธีการตัดเฉพาะอวัยวะที่ขังไป ผู้ที่เลือกจะผ่าตัดแปลงเพศด้วยวิธีนี้จะสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายลงได้ และวิธีการนี้เริ่มได้รับการพูดถึงหนาหูขึ้นภายในระยะเวลาไม่ถึง 5 ปีที่ผ่านมา หลักใหญ่ใจความของการแปลงเพศแบบตัดเฉพาะอวัยวะนี้คือ การตัดแหล่งสำคัญในการผลิตฮอร์โมนเพศชายออกไปทำให้ เพิ่มพูนความเป็นหญิงได้สะดวกขึ้น และยังสนองความพอใจของกลุ่มสัมพันธ์ที่นิยม “สาวเสียบ” ที่ร่างกายสวยแบบผู้หญิงแต่เป็นฝ่ายรุก ซึ่งข้อจำกัดของการแปลงเพศแบบนี้มีอยู่ว่าหากในอนาคตกะเทยคนนั้นต้องการที่จะผ่าตัดแปลงเพศให้มีอวัยวะเพศหญิงอาจทำได้ยากขึ้น เพราะได้สูญเสียผิวหนังในส่วนของถุงอวัยวะไปแล้ว

ประเด็นสั้นๆ ที่น่าสนใจคือการแปลงเพศของกะเทยนั้นต้องผ่านการประเมินและอนุมัติ ซึ่งความรู้ความเข้าใจเรื่องความเป็นเพศในสังคมไทยยังไม่พร้อม ทำให้กะเทยบางคนต้องดิ้นรนแสดงความรู้สึกว่าเป็นหญิงหลายครั้งกว่าจะได้รับอนุมัติให้เป็นเพศที่ตนต้องการ ดังกรณีน้องค่อม ปริญญา เจริญผล ที่สนใจกีฬามวย ซึ่งถูกมองว่าเป็นกีฬาผู้ชาย จึงเคยถูกปฏิเสธการแปลงเพศมาก่อนที่จะได้รับการแปลงเพศในที่สุด

จะสวยหรือไม่ กะเทยไทยยังต้องสู้ปัญหา

ลองมามองโอกาสในชีวิตกะเทยร่วมกันตามประเด็นต่อไปนี้

ชีวิตครอบครัว

กะเทยได้รับกำลังใจจากผู้เป็นแม่ - มากกว่าพ่อ

“พ่อฉันเอาอกเอาใจฉันตอนที่ฉันยังเล็ก แต่พ่อฉัน โตขึ้น และเริ่มแสดงความเป็นตัวฉัน - - พ่อของฉันรับไม่ได้”

ญาติผู้ใหญ่ที่เป็นผู้หญิงก็ให้กำลังใจได้ดี

“ฉันขอบอกว่ากำลังใจที่ดีนั้นได้จากย่า ฉันบอกท่านว่า ถ้ายังรักฉัน ให้ฉันเป็นฉัน ตามทางของฉัน, ท่านตอบฉันว่า ยังรักฉัน - - ถึงฉันจะไม่มีแขน ไม่มีขา ก็ไม่ได้หมายความว่าฉันจะไม่ใช้หลานท่าน, ฉันถึงกับร้องไห้”

ชีวิตในโรงเรียน

กะเทยเด็กหลายคนรู้สึกว่าคุณเองเป็นผู้หญิงตั้งแต่อายุ 5 ขวบ, ชีวิตในโรงเรียนไม่ใช่ปัญหาใหญ่สำหรับกะเทยที่เป็นนักเรียนตีประจำห้อง กะเทยจึงตั้งใจเรียนอย่างหนักให้พ่อแม่ครูอาจารย์พอใจ

ในช่วงมัธยมต้น กะเทยเด็กอาจจะเริ่มใช้ฮอร์โมน สวมเสื้อชั้นใน แต่งหน้า และแต่งหญิงบางโอกาส

เรียนรำไทย กลายเป็นตัวเลือกที่ดีสำหรับกะเทย

“ตอนนั้นอยู่ ม.ต้น ฉันเรียน รร.ชาย, ที่นั่นมีกะเทยราวๆ 25 นาง แล้วก็มีการรับกะเทย เปิดรับสมาชิกใหม่เรื่อยๆ กะเทยบางคนพอโตขึ้นแล้วย้อนกลับไปเป็นผู้ชาย, ใครก็ตามที่กลั่นแกล้งฉัน ไม่ใช่เพื่อนของฉัน”

ความรุนแรงทางเพศต่อกะเทยเด็ก

หลายกรณีที่กะเทยเด็กถูกบังคับจากลุงหรืออาให้ทำออร์ดิเนชัน ตั้งแต่อายุยังน้อยกว่า 5 ปี

บางคนถูกแก๊งเด็กชาย ช่มชู้ที่โรงเรียน

เสียงของกะเทยสะท้อนอารมณ์ที่ปนเปกัน ไป บ้างโกรธ บ้างรู้สึกสับสน

กะเทยไม่มีความเข้าใจเรื่องสิทธิที่จะปฏิเสธความสัมพันธ์ และไม่เห็นความสำคัญที่จะร้องหาความช่วยเหลือที่โรงเรียน

ไม่มีกระบวนการให้คำปรึกษาในเรื่องแบบนี้

“เขาให้ฉันทำ...ทุกๆ 2 วัน แล้วเขาก็เอา...ของเขาใส่...ฉัน มันเจ็บ แต่เขาบอกว่าเดี๋ยวมันก็ดีเอง เขาไม่ได้ใส่ถุงยาง, ใช้ครีมจ่อหน้าสัน มันเจ็บ, เขาบอก เดี่ยวก็โอเค ฉันคิดว่าฉันเป็นผู้หญิง แต่ก็ไม่รู้อะไรร้ายๆ จะเกิดตามมา”

การทำร่างกายให้เป็นหญิง

ไม่ใช่ทุกคนที่เห็นการปรับเปลี่ยนร่างกาย เป็นเรื่องสลักสำคัญ

กะเทยบางคนใช้ฮอร์โมนตั้งแต่ก่อน ป. 3

ศัลยกรรมเสริมทรวงอกคือขั้นต่อไป และทำกันเป็นเรื่องธรรมดา

เสริมจมูก ทำหน้า เสริมสะโพก - - ฉีดคอลลาเจน ซิลิโคน เป็นออฟชั่น

บางคนผ่าตัดเต้านมออก ภายหลัง

ผ่าตัดแปลงลักษณะทางเพศ รวมทั้งเครื่องเพศนั้น ไม่ใช่เรื่องที่ทำกันโดยทั่วไป

สำหรับกะเทยมุสลิม นั้น ระบบความเชื่ออาจไม่เอื้อให้ปรับร่างกายให้เป็นหญิง

“ฉันเคยคิดเรื่องทำนม และเสริมจมูก แต่คิดว่าจะไม่แต่งตัวเป็นหญิง ก็เพราะครอบครัวของฉัน ไม่ใช่เพราะว่าฉันกลัว แม่ของฉันห้ามไม่ให้แต่งหญิง เพราะกลัวว่าจะทำให้พ่อฉันหัวใจวาย”

การทำงาน

สำหรับกะเทยนั้น ความสามารถและวุฒิการศึกษาไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องของงาน

กะเทยถูกปฏิเสธโอกาสในการทำงาน แม้แต่งานระดับต่างๆ

โดยทั่วไป กะเทยเข้าไม่ถึงโอกาสในการเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือครูบาอาจารย์

การแต่งกาย และระดับของการใช้ความเป็นผู้หญิง นั้นเป็นประเด็นวิพากษ์บนตัวตนของกะเทย

การทำภาพลักษณ์ให้เป็นชาย (แอ๊บแมน) หมายถึงรายได้ที่เพิ่มขึ้น, สื่อให้เข้าใจว่ามีความสามารถมากขึ้น

กะเทยหลายคนมองว่างานบริการทางเพศเป็นตัวเลือกที่ดีที่สุดที่เหลืออยู่

“ตอนที่ฉันสมัครงานในร้านอาหารที่เชียงใหม่ เขาบอกว่ารับคนเข้ามาทำงานในตำแหน่งนี้แล้ว วันรุ่งขึ้น เขาเปลี่ยนป้ายประกาศ บอกว่า เขาต้องการผู้ช่วยเพศหญิง มีข้อความในวงเล็บเขียนว่า ผู้หญิงแท้ๆ มันตกลงมากเลยอะ”

ความเป็นพลเมือง

อาจจะไม่ใช่เรื่องคอขาดบาดตาย หากกะเทยจะขอมีบัตรประจำตัวประชาชน หนังสือเดินทาง หรือเอกสารทางราชการ

“เจ้าหน้าที่ ที่อำเภอของฉันพูดจาสุภาพกับฉัน ตอนที่ฉัน ไปทำบัตรประชาชน เขาช่วยฉันหาหมวกกล้องที่จะทำให้อันได้รูปติดบัตรที่สวยงามที่สุด”

แต่เมื่อใดก็ตามที่กะเทยต้องการเรียกร้องเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ข้อขัดแย้งระหว่างคำนำหน้านาม กับภาพลักษณ์ที่ปรากฏ มันจะนำไปสู่ปัญหาใหญ่

การเกณฑ์ทหาร

คำจำกัดความ เป็นปัญหาใหญ่สำหรับกะเทย

“วิกัลจริต จิตเภท, มีความผิดปกติทางจิต จิตเป็นหญิง...” คำเหล่านี้ถูกใช้จริงในเอกสารทางการทหาร สด. 43

แม้ทุกวันนี้จะมีความระมัดระวังเกี่ยวกับคำจำกัดความสำหรับกะเทยในการเกณฑ์ทหารกันมากขึ้น

แต่ไม่แน่ใจว่าแนวคิดเรื่องความหลากหลายทางเพศจะเข้าถึงกรมทหารแล้วหรือไม่

เสียงกะเทยสะท้อนประสบการณ์ในกรมทหารดังนี้

“ตอนที่เรียน รด. วันหนึ่งฉัน ไปค่าย ครูฝึกบอกให้ฉันนวดให้เขาในเต็นท์ ครูฝึกบอกว่าฉันสวย เขาให้ฉันทำออรัล เช็กซ์ให้เขา เขาชอบมาก แล้วเราก็มีเช็กซ์ทางประตูลัง เท่าที่ฉันจำได้ เขาแข็งแรงมากแล้วก็หล่อมากด้วย ฉันรอตั้งนานกว่าจะได้มีเช็กซ์กับเขา กะเทยหลายคนชอบเขาแล้วก็แซวเขา” กะเทยคนนี้โชคดีที่ได้รับความสุขทางเพศ แต่เหตุการณ์ในการทำงานเดียวกันที่ไม่ก่อความสุขทางเพศต่อกะเทยก็อาจเกิดขึ้นในพื้นที่เดียวกันนี้

ความรุนแรง

กะเทยต้องเผชิญความรุนแรงแม้กระทั่งจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

กะเทยที่ถูกข่มขืน แม้กฎหมายจะปรับแก้ให้ผู้ที่ข่มขืนกะเทยมีความผิดแต่ไม่แน่ใจว่ากฎหมายหลายออกดีกระทั้งเจ้าหน้าที่ตีความและหยาบใช้กฎหมายเอื้อประโยชน์ต่อกะเทยแล้วหรือยังเพราะกะเทยมักถูกมองว่าเป็นตัวก่อปัญหา

กะเทยช่างทำผมและกะเทยผู้ใช้แรงงาน ถูกตำรวจใช้วาจาหยาบคายใส่ ขณะที่รอรถประจำทาง

“พวกมันบอกกับฉันว่า จะต่อฉัน ถ้าไม่ให้เงินพวกมัน... ไอ้พวกสารเลว ฉันเกลียดพวกมัน เพื่อนฉันถูกตีด้วยค้อนปืนเข้าที่หัว เพราะไม่ให้เงินพวกมัน บางทีพวกมันด่าฉันอย่างกับหมูกับหมา”

การบริการทางเพศ

กะเทยจำนวนไม่น้อยที่ขายบริการทางเพศพร้อมกับทำงานอื่นไปด้วย

กะเทยบางคนก็ซื้อบริการทางเพศด้วย

กะเทยขายบริการ บางคนต้องเป็นฝ่ายรุก (สาวเสียบ)

มีการใช้ถุงยางน้อยมากสำหรับออรัลเช็กซ์

มีรายงานว่าตำรวจเมืองพัทยาใช้ “กฏ 2 ถุงยาง” ถ้าพบใครพกถุงยางเกิน 2 ชิ้น (มีนัยยะว่าจะทำงานบริการทางเพศ) ต้องจ่ายค่าปรับชิ้นละ 500 บาท

การดำเนินงานเพื่อพนักงานบริการ ถือว่ายังมีไม่มากนัก กะเทยขายบริการหลายคนเรียนรู้วิธีป้องกันตัวจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จากเพื่อน และนิตยสารเกย์

“ฉันเริ่มออกไปกับแขกตั้งแต่อายุ 16 ฉันได้เงินประมาณ 500 บาทต่อคืน พอฉันมีแฟนเป็นฝรั่ง เขาให้เงินฉัน 15,000 บาทต่อเดือน ฉันส่งเงินบางส่วนกลับไปให้ครอบครัว ประมาณ 2,000 บาทต่อเดือน ตอนนี้ ฉันมีแขก 2-3 คนต่อสัปดาห์ แล้วก็ใช้ถุงยางกับประตูล้าง แต่อริลเช็กซ์ไม่ได้ใช้ถ้าแขกไม่ยอมให้ใช้”

ยาเสพติด

ยาที่ใช้กันโดยทั่วไป - แอลกอฮอล์ ขาบีบ ยาอนหลับ ยาไอ ยาเค เฮโรอีน โคเคน

กะเทยที่ใช้ยาไม่ได้คุยถึงเรื่องการแสวงหาการรักษา - พยายามคุมตัวเอง และสัญญากับครอบครัวว่าจะเลิก

“เราเริ่มมีเช็กซ์น้อยลงทุกที เขาไม่ชอบฉันอีกต่อไปแล้ว เขาคิดว่าเขาต้องการผู้หญิง ผู้หญิงแท้ๆ ฉันถึงกับร้องไห้และยอมรับว่าเราคงต้องจบกัน หลังจากนั้น ฉันกลับเข้าสู่ชีวิตกลางคืน ค่ำหนักมาก สูบบุหรี่ แล้วก็อ้วก แล้วมีเช็กซ์ด้วย ฉันเป็นอีเหวขาบีบอยู่ประมาณ 7 เดือน”

สามี คู่รัก เพื่อนชาย

กะเทยฝันที่จะหาสามี แต่ตัวเล็กที่มีน้ำหนักน่ารัก

กะเทยบางคน ไม่มีสุขภาวะในเรื่องชีวิตทางเพศ

โดยมากจะมีความสัมพันธ์กับผู้ชายที่ซับซ้อน

กะเทยที่มีบทบาททางสังคมแบบเดียวกับผู้หญิง อาจจะไม่ใช่เรื่องน่าประทับใจ

“ตอนแรก ฉันใช้ถุงยางเสมอ ตอนนี้ ไม่ได้ใช้แล้วแต่ยังไปตรวจเลือดทุก 3-6 เดือน เขาทำงานหนักและโดยปกติชีวิตของเขาไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง เขามีเช็กซ์กับฉันเท่านั้น”

ความรักและความไวใจ

การใช้หรือไม่ใช้ถุงยางอนามัย บางครั้งขึ้นอยู่กับการต่อรองระหว่างบุคคล

ความปลอดภัยโรคอย่างแท้จริงนั้นยังไม่ใช่เรื่องที่กะเทยจะเข้าใจได้อย่างทั่วถึง

“ฉันคิดว่าแฟนฉันกำลังมองหาใครสักคนอยู่ มักจะมีคนโทรเข้ามาถือือเขา ตอนที่เขาอยู่กับฉัน แต่ฉันไม่แคร์ เพราะว่าฉันรักเขามาก และมันก็ธรรมชาติของผู้ชายอะนะ เดือนนึงเราจะมิเช็กซ์กัน 15 ครั้ง เปลา เราไม่ได้ใช้ถุงยางทุกครั้ง ขึ้นอยู่กับว่าตอนนั้นเรามีถุงยางรีเปลา ฉันไวใจเขา”

ถุงยาง การตรวจโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และ HIV

กะเทยส่วนใหญ่มีคู่รักหลายคน ในเวลาเดียวกัน

การตรวจโรคเป็นเรื่องที่ทำกัน โดยทั่วไปแต่เป็นไปในทิศทางที่ยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอ

กะเทยคิดว่าเข้ารับการรักษาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์จากคลินิกเอกชนดีกว่า

30 บาทรักษาทุกโรคมียาถ้าไม่ได้อยู่ในพื้นที่ลงทะเบียน

“ใช่ ฉันใช้ถุงยางกับชาวต่างชาติแต่ไม่ค่อยใช้กับลูกค้าคนไทย สองอาทิตย์ที่แล้ว ฉันมิเช็กซ์กับผู้ชายไทย แล้วเขาไม่ยอมใช้ถุงยางกับฉัน ฉันไวใจเขา ก็เลยตามใจ เรามีเช็กซ์ทางประตูล้างกัน ฉันกลัวเล็กน้อย หลังจากนั้น ฉันรีบไปตรวจเลือดทันที”

บริการสุขภาพทางเพศ และแรงบันดาลใจสนับสนุนส่งเสริม

เสียงของกะเทยบอกเล่าสถานการณ์ได้น่าสนใจว่า

“บางครั้งฉันกินข้าวกับเพื่อนๆ แต่พวกเขาบอกให้ฉันใช้ช้อนคันอื่นตักอาหาร ฉันใช้ช้อนกลางตักอาหาร แล้วก็แยกออกไปกินคนเดียว กินคนเดียวจะดีซะกว่า”

“บางครั้ง ลูกชายแตกไปแล้วแต่เราไม่รู้ตัว ฉันเลยไปตรวจเลือด ฉันถึงกับช็อค ผลออกมาว่าฉันเลือดบวก ตอนที่ฉันใช้ยา...อะไรจำชื่อไม่ได้ หมอไม่ให้ดื่มเหล้า ฉันดื่ม หมอไม่ให้สูบบุหรี่ ฉันสูบ ฉันใช้ชีวิตตามปกติ ถ้าฉันซีเรียสกับมัน ฉันคงจะทรมาณมาก”

ความต้องการจำเป็น และการวางนโยบายด้วยตนเอง

“ฉันต้องการที่จะมีองค์กรกะเทยในประเทศไทย มันน่าจะดีมาก ถ้าเรามีองค์กรของเราเพื่อช่วยเหลือกะเทยจนๆ หรือกะเทยติดเชื่อที่ไม่มีเงิน เราไม่ได้เลือกที่จะเป็นรีไม่เป็นกะเทย แต่เราก็คือกะเทย”

“ฉันฝันที่จะมีชีวิตธรรมดาเหมือนคนอื่นเขา ถึงแม้ฉันจะเป็นกะเทย ฉันก็อยากจะทำให้พ่อแม่ฉันภูมิใจ ไม่สำคัญว่าใครจะมองยังไง ฉันหวังที่จะมีชีวิตที่ดีขึ้น”

6

ส่งท้าย

ทุกครั้งที่เราเล่าเรื่องกะเทยด้วยเนื้อหาข้างต้น ผู้รับสารมักประยด้วยใจรั้นทว่า ทำไมมันน่าเศร้า อาจเป็นเพราะเราฟังกะเทยเล่าเรื่องเศร้าด้วยท่าทีขำขันกันมาเยอะ และภาพกะเทยที่เป็นตัวตลกผ่านจอโทรทัศน์ก็ติดตาผู้คนที่อยู่เสมอ ตามมาติดๆ ด้วยภาพกะเทยสวย, เรื่องประกวดนางงาม จนคนเข้าใจว่ากะเทยน่าจะสบายแล้ว เอาเข้าจริงกะเทยที่ต้องคลุกคลีอยู่กับปัญหาต่างๆ ที่เสนอไปนั้นมากกว่ากะเทยที่รู้แนวทางจัดปัญหาชีวิต กะเทยบางคนเสริมขึ้นหลังฟังสาระข้างต้นว่า “มีมากกว่านี้อีกค่ะ” นั่นหมายความว่า เรื่องไม่ชอบธรรมที่กะเทยต้องต่อสู้แบบเงียบๆ ยังมีอยู่อีกหลายมุมในสังคมไทยและอาจจะทั่วโลกก็ได้ ฉันขอฝากข้อเสนอนี้ให้กับปัญหากะเทยข้างต้นทั้งหมดว่า ถึงเวลาแล้วที่สังคมไทยต้อง...

- ลดช่วงชั้นในกลุ่มกะเทย ที่มาจากรูปร่างกาย (เป็นหญิง/ ไม่เหมือนหญิง)
- มีทุนสนับสนุนให้มีกลุ่มกะเทยทำงานเพื่อให้เสียงของเขาเป็นที่รับรู้
- ทบทวนมุมมองเรื่องกฎหมายเพื่อคุ้มครองการปรับเปลี่ยนความเป็นเพศ ให้สิทธิของกะเทยเท่าเทียมกับเพศอื่น
- รณรงค์กับสื่อให้เกิดการกระตุ้นกฎหมายเรื่องการข่มขืน, อนาคต, ล่วงละเมิดทางเพศ ให้เกิดสิทธิประโยชน์กับกะเทย
- ทำงานร่วมกับรัฐ และเอกชนในเรื่องนโยบายการจ้างงาน
- ให้ความรู้กับตำรวจ และจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานร่วม
- พัฒนาการทำงานเรื่อง HIV โดยเฉพาะเจาะจงเพื่อกะเทย และเชื่อมโยงกับการทำงานเรื่องบริการทางเพศ
- เพิ่มการฝึกอบรมและเครื่องมือเครื่องมือเกี่ยวกับบริการสุขภาพทางเพศ
- ให้ความรู้เรื่องความรุนแรงทางเพศต่อกะเทยเด็ก

ขอขอบคุณแทนกะเทยไทยในอนาคต

อ้างอิง

เปรมปรีดา ปราโมช ณ อยุธยา (2549). *กะเทยขี้แวมตี*. กรุงเทพฯ: สนพ. มติชน. 248 น. (ISBN: 974-323-735-6)
Carol Jenkins, Prempreeda Pramoj Na Ayutthaya, Andrew Hunter (2006) **Katoey in Thailand: HIV/AIDS and Life Opportunities**. Washington DC: USA, USAID

